

TAPOLCZAI LAPOK

Társadalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

<p>A szerkesztőség: Wallner-féle ház, a tó partján, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok vissza nem adatnak.</p>	<p>Felelős szerkesztő: KOLLÁNYI ÖDÖN. Kiadó és laptulajdonos: LÓWY B.</p>	<p>Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre 2 korona 50 fillér. Hirdetmények: Egy hasábos petisor egyszeri közlésnél 8 f. többszöri közlésnél 6 fillér. Apró hirdetés lappal együtt egész évre 16 korona. — Nyílt-tér: Minden szó 4 fillér.</p>
---	---	---

Márczius 15.

Ismét eljött márczius Idusa, hogy felújítsa emlékezetünkben a mult eseményeit.

Századok küzdelmeit, viszontagságait s ezen viszontagság és küzdelemnek befejezését, — úgy mondhatjuk, nemzeti erejének szívósságát, ellenállásának diadalát, a hatalom és erőszak bukását jelenti e nap.

Befejez egy sötét korszakot és egy új korszaknak kezdetévé lesz.

Elbukik az erőszak, győz a nép-akarát.

Leomlik a haladás gátja, ledönti azt a gondolat- és vélemény-szabadság ereje.

Széttrörik az emberi akaratot és nemzeti erőt elzsibbasztó békó.

Mint nyári tikkasztó meleg napokban, ember, állat és növény, szóval a természet minden élő alakja elzsibbadva, elbágyadva sóvárog egy kis eső után, mely sokszor viharral együtt jön és a zúgó ár elsöpör mindent, mi útjában van; földterületeket mos el és új földterületeket hágy maga után.

Iszappal tölti meg medrét és iszapot mos el, köveket mos ki útjában.

Nyomot hágy maga után, merre elvonul.

A vihar elmúlt, az eső megszűnt,

ember, állat és növény felújultak üdítő cseppjeitől.

De a vihar és az ár nyomot hagyott maga után.

Százados tölgyek, melyek erősen állottak, összetört, vagy összekuszált lombozattal állanak, vagy a vihartól kidöntve fekszenek a földön.

Ilyen nyári napokhoz hasonló volt Europa is a mult század elején.

A hatalom és az önkény megszibbasztották a nép erejét, megfosztva azt a haladástól és a vélemény-szabadságtól; gátat képezve minden emberi jognak és önállóságnak, míg a nemzetek ébredése és fölkelése mint egy áradat zúdult végig a világrészen, ledöntve minden akadályt, mit útjában talált.

Ez az ár csapott át hozzánk is Europa nyugati részéről.

Igaz, utoljára jött hozzánk és sehol sem talált oly erős és nehéz akadályokat, mint hazánkban, mert nálunk egy idegen hatalom erejét kellett megtörnie és utat nyitnia, amelyen át a nemzet elérhesse célját: a nemzeti önállóság és haladás biztosítását.

1848. márczius 15-én tört ki a vihar nálunk és már e napon elmosta a gondolatszabadság, a nemzeti érzület és önállásunk megnyilvánulásának legnagyobb akadályát: a cenzurát

Márczius 15-ike a sajtószabadság szü-

letésének és nemzeti öntudatra ébredésünk napja.

Márczius 15-én jelenik meg a szabadsajtó első két terméke: A tizenkét pont, melyben a nemzet jogait és kívánságait foglalja egybe és a „Nemzeti dal“.

Mint mikor a hadi tárogató hangja végig harsog a harcmezőn és a mármár haldokló bajnokot megegyezre visszahívja a sir széléről, — ha még van benne élet, keljen föl és küzdjön tovább, — úgy hívja ez vissza gyújtó szavával a magyart annak a sirnak a széléről, hova őt ellenei annyiszor óhajtották s hova már annyiszor eltemetni akarták: a haladás és a nemzeti jogok sirja széléről. . . .

S mily különös és talán a természetben uralkodó és mindenk felett örködő hatalom műve, hogy a nemzet ébredése összeesik a természet ébredésével!

Márczius kelti fel téli álmából a természetet és új életet önt abba; márcziusban ébredt fel a magyar nemzet is hosszú, százados álmából.

Felébredt még egyszer, de nem először, hisz többször megtette már azelőtt is, de a hatalom ópiuma mindannyiszor visszanyomta őt oda. S mármár azt hitték, hogy a hosszú alvás kimerítette életerejét.

Nem, nem merítette ki, nem haltunk

T A P O L C Z A

Ötven év.
(1848—1898.)

Rég nyugvó kobzom adjátok kezembe!
Jójj múzsám! s hintsd rám égi mosolyod:
S add ihletednek búbját, varázsát,
Dalomnak, mit most zengenél fogok.
Mert lám, hogy sorsunk kegyes jóvoltában
Meghagyta érnünk ezt a szép időt,
Nem tehetem, hogy gyöngéd viszonzásul
Egy hálás dallal ne köszöntsem őt.

Pedig szűk lesz e röpke vers keretje,
Hogy érzelmim ma benn elférjenek;
Midőn a boldogság mámorá, kéje,
Ittassá tette szomju lelkemet.
Midőn, mint a méh a réti virág mézét,
E let örömet én is úgy szívom.
Oh! miért is, hogy lantom húrjait most
Mélto dalra hangolni nem bírom!
De nem, öröömöm buzgó munkatársi ti
Jelenlevő és lelkes honfiak!
Nem vágyom erre mégse: szebb beszéd van
Örömkönnünk csillogásiban,
Édesb beszéd van ajkunk mosolyában
S vídor arczunk ünnepi derűjén;
Elmondja ez mind, hogy életünk nek legsz. bb
S édesb jutalmát ime elnyerünk!

Ma elfeledünk mindent, igen mindent!
Csak egyet nem: szeretni igazán!
Mert hisz mindég a hazaszeretnek
Áldozunk tiszta oltár zsamolyán.
Lám ki hitte vón', hogy mi, kik oly búsan

Bolyogtunk a mult tövises útjain
S úgy meggyötörte háborgó lelkünk
A fájdalom, a szenvedés, a kín!

S ólomszárnyal ugy elborított már
A csüggedésnek sötét fellege,
Hogy azt hívénk, soh' sem csillan felénk az
Edes öröm egy röpke fénye se!
S kiknek oly sok részünk volt búban-gyászban,
S annyi sajtó seb égett szívünkben,
Ki hitte volna, hogy még ilyen dúsan
Kárpótól ime a rózsás jelen!

Legyenek áldva hazám fiai, kik
Éltünk után virágot hintettek
És áldott te jó királyunk, ki már itt
E földön üdvözítél bennünket.
Légy áldott szép hazánk, te drága szentély,
Hol az öröm s szeretet ünnepel.
Tietek im e szívből jött dal, melyben
A hála nektek Phanteont emel.

S ha volna hangom esetelni méltón,
Hogy általad hazánk mivé levénk,
Sokat mondhatnék még, ám ti tudjátok!
S mások tán azt meg ugy sem értenék.
Elnémul hát dalom s lelkem ájtattal
Hő ima szárnyán égbe emelem,
Hogy mindig ily boldogok legyünk és
Hazánk' szeretni meg ne szünjünk sohasem.
Mangold Gusztáv.

Szabadságharcz.

A „Tapolczai Lapok“ eredeti tárczája.

Kossuth Lajos gyújtó szavaira ugy nőtt a
hadsereg száma, mintha minden piros tojásból

honvéd kelt volna ki. Megmozdult az egész ország. Emberek, legények, leányok, de még a vénasszonyok is glédába akartak állni.

Rózsai néni — a falu kuruzslója, kit mindenki tüskére valónak tartott, mert boszorkány híreben állt — szintén mondta, hogy soha se ehessék többé káposztás lepényt, ha ő is el nem menne, csak egyetlen gyermekét, szépséges Anikáját, szíve verét nem hagyhatja el. Olyan szép volt ez a leány, hogy néha még az égen a nap is megállt csodálására. Gyönyörű sudár termete, tejfehér arca, fekete haja és bogár szeme volt. Ha esténként a patak szélén mosott, a hold kedvtelve mosolygott fölötte. Feltette is Rózsai néni még a ragyogó csillagok fényétől is, ne hogy elszerezesse valamelyik.

S ki hitte volna? — ez a lány már szeretett. Szerette szívének egész melegével hazáját, nemzetét. „Édes anyám — szólt — én is beálllok katonának. Az a szép körszakálás ur azt mondta: Jöjjetek emberek, legények, s ti honleányok, ti lesztok majd a mi bátorító védangyalaink.“ „Juj te édes bogaram — mondá Rózsai néni — aztán hogyan tudsz olyant gondolni? Azok a lafanczos németek elrabolnának, vagy talán meg is ölnének, aztán ki lenne az én gondozóm öreg napjaimra? Ugy-e nem mégy el te . . . édes . . . rózska . . . szálam“ — zokogta az öreg asszony. De ezt már nem hallotta Anika. A másik szobába ment, hol éles ollóval levágta hollófekeete haját, melyet a sublat fiókjába tett, majd félve rejtegetett csinos honvéd ruhát vett onnan elő, melyet magára öltve a kertek alatt a táborba sietett. Kossuth elé vezették, ki midőn meglátta, — megölelte és

meg, csak aludtunk és a márczius tavaszi fuvallata új életre ébresztett bennünket. . . .

Márcziusban jelenik meg a fecske, mely jobb idők kezdetét jelenti. Márczius 15-én jelent meg a sajtószabadság első fecskéje is, a „Talpra magyar“, melynek megjelenése egy szebb korszak kezdetét jelezte.

A tavasz melege megszabadítja a hó burkától és a jég páncéljától a földet, hogy az működését tovább folytathassa.

A nemzeti ébredés megszabadította a börtönöktől mindazokat, kik szabad eszmékért, vagy nemzeti jogokért küzdtek és a hatalom börtönébe jutottak.

Márczius 15-én szabadítja ki a felébredt nemzet Táncsics Mihályt is, aki szabad eszméket mert hirdetni, melyekért börtönbe került. . . .

A magyar nemzet befejezte hosszú és fáradságos küzdelmeit, ereje lankadt olykor, de nem tört meg, sokszor elbukott, de talpra állt és küzdött tovább; küzdelmét és kitartását siker koronázta; amiért annyit szenvedett: a nemzeti önállóságot és vélemény-szabadságát megmentette.

Megtört a hatalom, visszanyertük jogainkat, megszűnt az akadály, haladhat a nemzet a maga útján, nem gátolja abban semmi.

Az idő múlik, az események eltűnnek, az emberek, kik abban részt vettek, vagy annak tanúi voltak, elöregedtek, vagy sirba szálltak.

Az idő begyógyítja a sebeket, megváltoztatja a dolgokat, de az emléket kitörültni nem tudja.

Az emlék él és élni fog, míg idő és emberek lesznek.

Nemzedék születik, nemzedék hal.

Államok mulnak el, új államok alakulnak.

Az idő végtelenében számtalan na-

gyobbnál nagyobb esemény fordulhat elő.

Későbbiek elnyomják az előbbieket, ez nagyobb nyomot hágy, mint amaz.

A jelen befűdi a multat, majd ezt ismét a jövő. . . .

A világeseményeket feljegyzí a világtörténelem s megőrzi az emléket az emberiség; országok eseményeit feljegyzí a nemzet története s emléket fentartja a nép.

Az esemény elmúlik, az emlék megmarad.

Nagy Sándor tetteit, a francia forradalmat feljegyezte a világtörténelem.

1848. márczius 15-ike nem volt világrészre szóló események napja. A világtörténelem nem sorolja fel az eseményeket egészen, részleteiben.

De hazánk történelme feljegyezte azt azon nevezetes napok közé, melyek benne oly sűrűen találhatók és a nemzet híven őrzí emléküket.

Nem tudjuk, mit hoz az ismeretlen jövő. Következhetnek talán még nagyobb, nevezetesebb, fontosabb események.

De bármint fog történni, 1848. márczius 15-ének emléke megmarad és élni fog, — „Mig magyar lakik a partokon, S a hazának egy romlatlan gyermeke leszen.“

cs.

A „Katholikus Körök“-ről.

Az egyesületek mint a művelődés növényei csak művelt talajban tenyésznek, csak művelt talajban teremnek nemesebb gyümölcsöket.

A társulás, az egyesülés érzete kétségen kívül a műveltség bizonyos fokát tételezi fel az emberiségben, mert minél műveltebb valamely állam s így annak oltalma alatt keletkezett község népe, annál inkább emelkedik fel népének kötelességérzete, lelkesedése a minden szép és nemes hivatását megvalósítani igyekvő egyesületek fejlesztése és fentartása iránt, annál inkább nagyobb népének az egye-

sülésre való hajlama, annál virágzóbbak egyesületeik. De míg az egyesületek keletkezhetése, fejlesztetése, léteztetése a műveltségnek bizonyos fokát tételezi fel, addig viszont az egyesületek mindenkor az emberiségnek úgy anyagi, mint szellemi művelődésének voltak lényeges előmozdítói, különösen akkor, midőn a fent említett czélok mellett első sorban a hit ápolását tűzték ki zászlójukra. Ennél fenségebb, nemesebb czél, mint vezető, más nem is lehet, különösen napjainkban, midőn a hitetlenség annyira lábra kapott.

A lélek, valónkak ezen isteni része manapság, elég szomorú, alig jó számba, dobunk ugyan neki egy kevés alamizsnát, hogy el ne pusztuljon, éhen ne haljon. Ha a gondolkodó elme, az Isten e legdrágább ajándéka pusztán csak a megélhetés szolgálatába lépett, akkor az ember alig tölt be magasabb hivatást, mint az állat; de legyen első és végezteljében legszentebb kötelessége a hit, a lélek ápolása. Amde ezzel szemben e földi életünkben egyéb czélok is vannak.

Ha beletekintünk napjainkban az emberiség léteért, fentartásáért folyó küzdelembe, látjuk, de mindnyájan érezzük az élet ezér terheit reánk nehezedeni, ekkor a lélek ápolása mellett, földi életünk anyagi boldogulásunknak, mint a szellem művelődésének második főczélja is előtérbe jön.

Minden téren a villamoság gyorsaságával haladunk, ezzel kell haladnia minden rendű és rangú embernek, első sorban pedig azoknak kik e haza lakosságának legnagyobb részét képezik és munkálják azt. A földmives polgároknak szakismerete lesz legnagyobb biztosítéka, alapja nemzeti boldogulásunknak.

Eme czélok elérése legyen a katolikus, legnagyobb részét földmives polgárokból álló egyesületeknek, köröknek feladata.

Mely eszközök által érhető ez el és kik annak hivatott vezetői?

Az eszközök bőven rendelkezésre állanak, földmívelési miniszterünk atyailag gondoskodik a magyar gazda szellemi és anyagi boldogulásáról. Meg kell ragadni az alkalmat. Ha a körök, egyesületek, tagjaivá lesznek a „Magyar Országos Gazdaszövetség“-nek, úgy ez épen azon ismereteket óhajítja a nép között általánosítani, melyek a fenti eredményt czélozzák.

Az okszerű gazdálkodás ismereteinek elsajátítása biztosíthatja a magyar gazda jobb jövőjét.

A gazdálkodás minden lehető ágának okszerű kezelésének elsajátítására szolgálnak

homlokon csókolta, mert áruhája daczára is megismerte benne a tette kész honleányt. Ez a csók égette a szép leányt. Szüzi vére erősen keringett ereiben, egy boszuálló angyalhoz hasonlított. Honvéd bajtársai nem ismerték meg, hisz oly sok ifjú ember volt köztük, kikkel együtt énekelte:

Állj be pajtás katonának,
Szüksége van rád hazádnak,
Kossuth Lajos is azt mondta;
A jó Isten úgy akarja.

Mindenki örült, csak Rózsí néni nem. Jajveszékelve futkozott a tábor körül. „Édes gyerekeim — kérdé a honvédek — nem látták az én drága bogaramat, Anikámat? Azt mondta, hogy ő is katona lesz. Jaj Istenem! hová legyek, meghasad a szívem érte.“ „Nem én vagyok az öreganyám? — incselkedtek vele a jókedvű fiúk — jöjjön maga is közénk, jó lesz ijesztőnek.“

Pár nap múlva megindult az összetoborzott hadsereg.

Ellenséget keresett kívül megütöközhessen. Isaszegnél erős csatájuk volt az osztrákokkal, kiket úgy kiporoltak, mint a majsztram az inasát. Rohant a német ész nélkül a harcmezőről, nyomában a magyar honvédek, kik közt az első sorban harczolt Anika. Fegyverén végig folyt az ellenség vére, melyet letörültni készült, midőn egy közeli bokorból osztrák tiszt emelkedett fel, ki pisztolyával rálőtt, de nem talált. „Megálj rongy német!“ — kiáltá a szép leány s a következő pillanatban villámgyorsan döfte szuronyát az ellenség mellébe. Jó, hogy a német lelke gyorsabb mint más emberé, mert talán azt is keresztül szurta volna.

„Ferfluchte kherl! . . . der Teufel . . .“ — mondá az összerogyva.

„Nem eszel te több tejfölt, se tobákot“ — szóló Anika, miközben szuronyát a fűbe törülte. Kossuth ezt nem messziről látva, odalovagolt és dícséretekkel halmozta el.

Egy faluban voltak szállva, hol egy napi pihenőt tartottak.

Damjanich, egy segédtsízt kíséretében kocsin a szomszéd faluba indult, hol Perczel tábornokkal találkozott.

Anika nyughatatlan vére sem tudott pihenni. Néhány bátor társával a közeli erdőbe ment, hol a fűbe leheveredve a lefolyt csatáról beszélgettek. Egyszer csak kocsit hallottak közeledni. Gyorsan felugráltak s ekkor látták, hogy négy osztrák katona megállítja a kocsit, a bent ülőkkel pedig erősen dulakodni kezd. Eszrevétlenül siettek közelebb s midőn meglátták Damjanichot, kettőt a németek közül agyonlőttek, a másik kettőre pedig rávetették magukat.

Erős dulakodás fejlődött ki Anika és az egyik német között. Vegre oldalt ugrott a szép leány, de ugyanekkor az osztrák keresztül szurta jobb mellét. „Istenem! . . . Hazám! . . .“ — sóhajta és eszméletlenül terült el a fűben. Az ekközben szabaddá lett Damjanich kardját kirántva oly erős csapást mért az ellenség fejére, hogy az rögtön széjjel nyíllott, mint a szegény bugyellárisa.

„Fiaim! — mondá Damjanich — az Isten van velünk és fegyvereinkel. Az mentett meg bennünket és a ti rettenthetetlen bátorságtok. Most pedig fogjuk e drága sebesültünket és vigyük a táborba.“ A tábornok átölelte a szép leányt és csókjaival ébresztgette, a körül-

állók nem kis csodálkozására. „Hol vagyok? . . . Mi történt? . . .“ — kérdé Anika — a németek . . .“ „A németek meghaltak, lelkeik már az operenciás tengeren is tul járnak“ — mondá egyik honvéd társa. Vigyázva a kocsira tették és lassu lépésben a faluba szállították, hol a leggondosabb ápolásban részesült, midőn is kitűnt, hogy nem férfi, hanem leány.

Napok múlva összetöporódott anyókat fogtak el a honvédek a környéken, ki gyógyfüveket keresgél, mint mondá, azzal gyógyítja a sebesült honvédek. „Jöjjön velünk, egy drága pajtásunk itt fekszik e házban, ha tudja, gyógyítsa meg.“ — szóltak hozzá a katonák.

Midőn bevezették, örömsikoltással repült az Anikához. „Édes egyetlen bogaram — szóló — csak hogy megtalálalak, szólj mi a bajod?“ „Édes anyám hát maga hogyan kerül ide?“ — kérdé a beteg leány suttogva.

Sirt is, meg örült is Rózsí néni, — mert ő volt. Megnézte a sebet, mely a jobb mell közepén rézsut haladt. Kimosta, bekötözte, egész nap egyebet nem tett, mint csak azt gondozta.

Hónapok teltek el ezen esemény óta. A szép leány elhagyta betegágyát, hogy ismét fegyvert fogjon. De akkor már a magyar fegyverek dicsősége hanyatlani kezdett. A vezérek egymásközt haragot szítottak, míg végre Görgey Világosnál lerakatta a fegyvert.

Az óta hallatszík széles e házában:

„Édes hazám Magyarország,
Világosnál gyász borult rád,
Azért búsak gyermekeid,
Bánatosak hős fiaid.“

Szabó József.

a népszerű gazdasági előadások, felolvasások, az életből vett példák, képek bemutatása és tartása.

Vezetni kell az egyesületeket, de ne egyoldalulag, úgy mindkét céljának megfelelően.

A lelkészek és tanítók szebb czélt nem szolgálhatnak, mintha az egyesületek vezetőivé lesznek, de ne csak névlegesen, hanem tetteiben is, mert különben éppen ellenkezőjét szüli ama nemes czélnek, mit e körök kitűztek. Nem czímes hivatalt kell itt viselni, hanem oktatni, vezetni kell e köröket s úgy biztosan forrásaiává lesznek a magyar földműves — és az egész magyar haza — anyagi és szellemi boldogulásának, jobblétének.

Sz.

SZŐLÉSZET ÉS BORÁSZAT.

Maghivó. Hertelendp Ferencz a szággyűlési képviselőnk a következő meghívót bocsátotta ki: Bortermelésünk könnyebb értékesíthetése érdekében több bortermelő társammal egyetértőleg Tapolczán, 1903. márczius hó 25-én d. u. 3 órakor a városháza tanácstermében értekezletet tartunk, melyre T. Cz. ezennel meghívom. L. Tomaj stb.

„A szőlő helyes metszése.” A korán beköszöntött tél és a nagy hideg az egész országban megrongálta és elfagyasztotta a szőlőket. Ezért nagy óvatossággal és körültekintéssel kell a tavaszi metszés körül eljárni. Ebben egyedül biztos utmutatást találunk „A szőlő helyes metszése” című átdolgozott és harmadik bővített kiadású könyvben, melynek ára füzve 2 kor., kötve 2 kor. 50 fillér s megrendelhető az összeg előleges beküldése, vagy utánvét mellett Maurer János szerzőnél Kecskemétnél. Ugyanezen könyv német nyelven is: „Der richtige Rebenschnitt” cím alatt ugyanott kapható.

Szőlő- és borgazdasági tanfolyamok néptanítók részére.

11.868. szám./VIII/2.

Pályázati hirdetés.

A szőlőművelés szempontjából kiváló fontossággal bíró községekben alkalmazott néptanítók részére az e téren működő szakközégek vezetése alatt az alábbi helyeken, az előző évek példájára a folyó évben is *négy hétre terjedő szőlő- és borgazdasági tanfolyamok* fognak rendeztetni.

1. A tanfolyamok célja az, hogy az azon résztvevő néptanítók a szőlő- és borgazdaság terén, különös tekintettel az elpusztult szőlők felújítására, gyakorlatilag és részben elméletileg is kiképeztesse őket oly czélból, hogy e szakmában a népiskolákban s a gazdasági ismételőiskolákban a tanulóknak oktatást nyújthassanak, illetőleg az illy nemzedékben a szőlőművelés iránt érdeklődést ébreszteni képesek legyenek és általában az illető községben a nagyobb szakértelmet és szakképzettséget nem igénylő, egyszerű szőlő- és borgazdasági ismeretek népszerű terjesztését előmozdítsák.

Az egész tanfolyam négy hétre terjed és két részletben tartatik meg és pedig a tanfolyam első része tavasszal, a másik része pedig ősszel, 14—14 napon át. A tanfolyamon mind a két időszakban, tehát az egész négy héten át ugyanazon tanítók vesznek részt.

3. A tanfolyamok a következő helyeken és időben tartatnak meg: Tavaszi tanfolyam: Szent-Endrén, Tapolczán, Pozsonyban, Egerben, Tarczalon, Biharószegen, Ménesen és Nagy-Enyeden április hó 27-től május hó 10-ig. Őszi tanfolyam: Szent-Endrén október hó 5-től 18-ig, Tapolczán okt. 8-tól 21-ig, Pozsonyban okt. 7-től 20-ig, Egerben okt. 7-től 20-ig, Tarczalon okt. 15-től 28-ig, Biharószegen okt. 5-től 18-ig, Ménesen okt. 7-től 20-ig, Nagy-Enyeden okt. 12-től 25-ig.

4. A tanfolyamokra kizárólag olyan néptanítók fognak felvétetni, akik — tekintet nélkül arra, vajjon állami, községi, vagy felekezeti iskolánál vannak-e alkalmazva, —

oly hegyvidéki községben működnek, ahol a filloxera a szőlőket már megtámadta vagy már el is pusztította s ahol a lakosság kizárólagos, vagy főkereseti forrását a szőlőművelés képezi.

5. A tanfolyamokra felvett néptanítók utiköltségeik s a lakás és ételmezési költségek fedezésére, az egész négyheti tanfolyam tartására, egyenkint 120 K., azaz Egyszázhusz korona általányt kapnak, mely összegnek fele: 60 korona, azaz Hatvan korona a tavaszi, másik fele pedig az őszi tanfolyam első napján, szabályszerű nyugtáikra a tanfolyam vezetője által fog az illetőknek kifizettetni.

6. A tanfolyamokra felvett néptanítók úgy az elméleti oktatásban, mint pedig a gyakorlati munkákban pontosan és szorgalmasan részt venni tartoznak.

7. Felhívotnak azok a néptanítók, akik ezeken a tanfolyamokon részt venni óhajtanak, hogy egy koronás bélyeggel ellátott kérvényeiket (amelyben életkoruk, nyelvismeretük, tényleges alkalmaztatásuk valamely népiskolánál, a szőlő- és borgazdaság terén esetleg történt eddigi működésük is feltüntetendő s ezen körülmény közvetlen iskolai hatóságai által is igazolando) *folyó évi április hó 1-ig illetékes kir. tanfelügyelőjük útján ahhoz a szőlészeti és borászati felügyelőhöz (illetőleg vinczellériszkola igazgatóságához) nyújtsák be, akinek kerületében jelenleg működnek.*

8. Későn beérkező vagy nem a rendes uton beadott kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Budapest, 1903. évi február hó 26-án.

M. kir. földművelésügyi miniszter.

H I R E K.

Áthelyezés. Az igazságügyiminiszter Simonovics Kornél keszthelyi járásbíróági telekkönyvvezetőt a kecskeméti törvényszékhez helyezte át.

Halálozás. Pótolhatatlan veszteség érte Vastagh Jánost, a tapolczai polgári iskola köztisztelőben álló tanárát és nagyrebecsült családját; a mennyiben márczius 11-én temették el általános részvét mellett szeretett édesanyját, özv. Vastagh Pálnét, szül. Barabás Rozáliát. A városi közönsége részéről oly impozánsul megnyilatkozó részvét méltó kifejezője volt azon közbeesülésnek, a mely Vastagh Jánost és családját mindenkor környékezte. A hit- és közrészvételben lelje föl vigasztalását a szomorodott gyászoló család.

A tapolczai Chewra-Kádisa (Szent-Egyet) folyó hó 8-án tartotta évi rendes közgyűlését Steinet Lipót helyettes elnök elnöklése mellett. A közgyűlés meglehetősen látogatott volt. A titkári jelentés, mely világos képét rajzolta az egyet állapotának, helyeslőleg tudomásul vétetett. Tudomásul vétetett a zárszámadásokat felülvizsgáló bizottság jelentése a pénztár kezelésénél tapasztalt rendföltti elismeréssel, úgy az elnökségnek, valamint a kezelőségnek a felmentvény megadatott. A tisztújítás a következőképen ejtetett meg: elnök Fischer Gyula dr. hitközségi elnök; alelnökök; Gut Soma és Weisz Dávid. Választmányi tagok: Steinet Lipót, Frisch Lipót, Wittmann Ignác, Hirschler Ignác, Marton Gyula, Popper Zsigmond, ifj. Leszner József, Lustig József, Löke Mór dr., Hoffmann László dr., Leszner Sándor, Weiler Antal, Weiler Dávid, Hirsch Lipót, Kohn Sándor, Gold Dávid és Grosz Lipót. Az 1903. évi költségvetés 1346 korona bevétellel és 1344 korona kiadással állapítottat meg. Szegény házi szegények közt való kiosztásra a költségvetésileg meghatározott 200 koronán kívül 120 korona kiosztása határozottat el. Ezzel a közgyűlés véget ért.

Márczius 15. A snorer társaság szűkkörü társasvacsorát rendez. A város hazafias közönségét ez uton is felkérjük, a hazafias ünnepet szíveskedjék aházakat felbogarozni. — *Az iparos ifjak Önképző Köre* az idén is kegyelettel üli meg márczius 15-ét. Este a Weisz féle vendéglőben társasvacsora lesz. — *A helybeli kath. olvasókör* a katolikus legényegylettel egyesülve a legényegylet helyiségében fogja márczius 15-ét megünnepelni.

Az ünnepség programja szavalatok és egy előadástól fog állani, a melyben Szücs Mihály, a történelemnek tanára fogja ismert szaktudásával a márczius 15-i eseményeket tárgyalni. Az ünnepség kezdete este fél nyolcz órakor.

Halálozások. *Pruska Sándor* hosszas szenvedés után 78 éves korában elhunyt Dicselben. Keszler Gyula nyugalmazott polgári iskolai tanár apósát gyászolja az elhunytban. — *Ács Sándor* káptalanfai plébános, a sümegi kerület egyházi tanfelügyelője hosszas szenvedés után f. hó 12-én este elhunyt.

Borértékesítési iroda Mint értesülünk, egy nagyon fontos s vidékünket igen közelről érdeklő mozgalom indult meg, mely hivatva lesz bortermelőinknek általánosan és felette súlyosan érzett bajain segíteni. A mozgalom célja az, hogy a termelők kebelében egy borértékesítési irodát létesít, mely az értékesítés dolgában lépten-nyomon tapasztalható misériákon fog változtatni. A terv megvalósulása annál is inkább remélhető, mivel az alapszabályok már készek és tapasztalt, agilis férfiak munkálkodnak, hogy a dolgot dülöre juttassák. Az iroda szervezetét, működésének módozatait a közel jövőben részletesen ismertetni fogjuk. Addig is őszinte örömmel üdvözlöljük vidékünk szőlőtulajdosai nevében az életrevaló tervet.

A gazdasági munkások figyelmébe. Lapunk 9-ik számában hirt adtunk arról, hogy Somogyi István akali-i lakos, béres folyó év február hó 7-én a Balaton jegén történt fakutyázás (szánkázás) közben a Balatonba fuladt. Nevezett a kegyes tanítórind dörgicsi urodalmában volt alkalmazva, hol Zwickler urodalmi intéző csak pár hónappal ezelőtt iratta be tagul az országos cselédséget az országos Cseléd-segélypénztárba és így Somogyit is. Hogy mennyire áldásos ezen intézmény, itt a példa rá. Mint tudósítónktól értesülünk, az Országos Gazdasági Munkás- és Cseléd-segélypénztár ügyvezető igazgatósága 4637 903. számú átiratával értesíti a tapolczai járás főszolgabíróját, hogy néhai Somogyi István volt akali-i lakos, gazdasági cseléd hátrahagyott családja részére 400 korona haláleseti segélyt utalványozott ki.

Még egyszer a barlangról. Igen érdekes vendégei voltak városunknak folyó hó 8-án, a híressé vált barlangok megtekintése végett. Dr. Jordán Károly vegyész, a „Kárpát-Egyesület” titkára és dr. Jordán Viktor a „Földtani intézet” vegyésze 7-én délután 3 órakor indultak Budapestről automobilon és este 9 és fél órakor érkeztek ide. Másnap reggel tudományssomjától feleségébe indultak a közönség nagy érdeklődése mellett földalatti utjokra. Kötélletrán szálltak le a földgyomrába délelőtt 10 órakor s a bejárható üregeket Keszler Aladár építész kalauzolásával szemlélték meg. A fáradságos földalatti utazás délután 3 óráig tartott. Az ötven méter hosszú főbarlangból, mely a kút mellett van, egy 15 méter hosszú, igen szűk nyílásnál áthaladva, 6 méter átmérőjű üregbe, honnét 7 méter hosszú lyukon átmászva, egy kisebb üregbe jutottak. E kisebb üregben két nyílás van; az egyik 8 méter hosszú, mely egy vízzel telt barlangba vezetett; a másik 8 és fél méter hosszú csatornán egy 6 méter átmérőjű üregbe nyílt, melyből 2 méter hosszú csatornán át egy kisebb üregbe jutottak. E kisebb üregből ismét két nyílás vezetett különböző irányban, melyekbe azonban már nem hatoltak be. A főbarlang, mely a bejárás mellett van, észak-keleti irányban, tehát a házak alatt húzódik és 50 méter hosszú. Ennek nyugoti oldalán levő lyuk vezet a többi bejárat barlangba, teljesen nyugoti irányban. Ezeket keresztül körülbelül a zsinagógáig hatoltak a földalatti kutatók. De még több kisebb-nagyobb üreget találtak. Többek között a kúttól délre a szomszéd ház alatt egy olyan kúpalaku üreget találtak, mely közvetlenül összeköttetésben van a külvilággal, mert erősen érezhető légvonat van benne.

E barlangokra vonatkozólag az ő véleményük is az, mit már egy számunkban kifejtettünk, hogy t. i. e sok üreg és csatorna nem egyéb, mint egy földalatti patakunk útja, mely patak részben feloldva, részben magával sodorva hordta ki a földgyomrából

az utjában levő oldható és törmelék ásványi alkotórészeket. Az így évezredek alatt készült üregek boltozata folyton szakadozott, domborúan felhalmozva a mészkő tömböket a fenéken s ez által a barlangok mind magasabbra és magasabbra emelkedtek. Egy helyen és pedig a halápi út alatt oly magasan van a földalatti üreg, hogy a boltozata 2 méternél nem vastagabb; a kocsizörgés igen jól hallható benne. Mivel a természet romboló és alkotó ereje meg nem szűnik, lesz idő, amikor már csak igen vékony réteg fogja képezni az üregek boltozatát s lesz idő, midőn ezek is a Kincses gödör sorsára jutnak, t. i. beomlanak s ahhoz hasonló tölcserű vagy nyílt üreget alkotnak. Igen sok jel arra mutat, hogy a város felső része át van aknázva ilyen üregekkel s egy bekövetkező földrengés alkalmával megtörténhetik, hogy a föld megnyitja üregéit a házak befogadására.

Cseppkőről, mint azt némely lap írta, itt szó sem lehet, hisz annyira közel vannak a labirintok a föld felszínéhez, hogy nem is kaphatják felülről a mészkőrétegeken átszivárgó cseppköveket alkotó vizet. Valószínűbb, hogy egy távollevő meleg forrásból nyerik a vizet, mely ide érve 22° Celsius-ra hűl le. A már igen híressé vált barlangjainknak egyéb jelentősége nincs, mint az, hogy a természet konyhájának érdekes alkotását képezik.

A Tapolcza—keszthelyi vasút. A képviselőház pénzügyi bizottsága folyó hó 11-én tartott gyűlésének tárgysorozatába fel volt véve a keszthely—balaton-szent-györgyi helyi érdekű vasút keszthely—tapolczai folytatólagos vonalának engedélyezéséről szóló törvényjavaslat is.

Ismét kéménytűz. Ugy látszik, nálunk már napirenden lesznek a kéménytűzök. F. hó 9-én éjjel Hammer Károlynak a Neumajer-féle házban levő lakásának kéménye kigyulladt s csakhamar tüzet fogott a gerendázat is. A nagy füst figyelmessé tette a hazatérő Hammert, kutatni kezdtek, de a bajt csak később vették észre, a mikor szerencsére már kihurczolkodtak a lakásból. Ugyanis, alig hordták ki a bútorokat, az átúszkösödött gerendázat leszakadt. Csak ekkor lett nyilvánvalóvá, mennyire elharapódzott a tűz. Növelte a bajt, hogy a lakásnak nem léven padlása, nehezen lehetett a tűzhöz hozzáférni. Nagy erőfeszítésbe került, míg sikerült elejét venni a nagyobb bajnak.

Gyümölcs-fa eladás. Tapolcza község faiskolájában f. hó 22-én délután 4 órakor a helyszínen lesz az alábbi gyümölcs-fák eladása és pedig helybeli lakosnak darabonként 50 fillérért, vidékinek pedig 60 f.-ért. 100 darab alma, 100 darab körte, 100 darab spányol-meggy, 100 darab kajszin barack, 50 darab ősi barack és 50 darab dió. Ezenkívül 2000 darab elősövénynek való 2 éves Glaeditschia ezrenként 12 korona.

Talált pénz. F. hó 13-án valaki elvesztette Lesencze-Németfalu község nevére kiállított takarékpénztári könyvet s benne 500 koronát. Az utón Hirsch József helybeli hentes megtalálta s a helybeli községi bíróságnál letétbe helyezte.

Ügyeljünk a kéményekre. Helybeli és vidéki esetek bizonyítják, hogy mily keveset gondolnak a háztulajdonosok a kéményekkel. Pedig így tavasz elején, a sok téli fűtés után meggyűlt korom könnyen meggyulladhat s nagy veszedelemnek lehet kufforrásává. A közel multban Keszthelyen is több kéménytűz volt. A többek közt f. hó 4-én a Jutai-féle ház kéménye gyulladt ki, a nagy szél áthordta, a szomszéd házak tetéjére a szikrát, a mitől egy meg is gyulladt és csak a gyorsan érkező segélynek köszönhető, hogy nagyobb baj nem keletkezett.

Mulatság. Igen jól sikerült thea-estély volt f. hó 7-én az Eibeschtz-kávéház külön termeiben. A vidám hangulat a késő éjjeli órákig együtt tartotta a kedélyes társaságot.

Szerencsétlenség. Keszthelyi levelezőnk írja, e hó 9-én délután Meizler Károly ot-tani mészáros segédje, a szent-békálai születésű Nagy Lajos egy tehenet vezetett a vágóhidra s az állat utközben valamitől megijedt, a segédet elrántotta, miközben annak labái belecsavarodtak a kötélbe s a tehen fél kilométer távolságra hurczolta ma-

gával. Végre több ember elfogta, a sebesült mészárossegédet pedig hazavitték, a ki ma már túl van a veszélyen.

A „Tapolczai Katolikus Kör“ f. hó 8-án tartotta évi rendes közgyűlését, mely még egy évben sem volt oly népes mint az idén. Ley József plébános elnök az általános keresztényi köszöntéssel üdvözli a szép számban egybegyűlt tagokat, örömet fejezve ki a katolikus körök szaporodása fölött, a gyűlést megnyitja. A mult évi jegyzőkönyv felolvasása után észrevétel nélkül tudomásul vétetik és hitelesítettik. A titkár évi jelentése szerint a kör helyiségét a Bacsányi-utcából a Torony-utczába helyezte át. Előadást tartott Vastagh János és Szűcs Mihály tanárok. A kör 20 tagja a megyei gazdasági egyesület anyagi támogatásával titkár vezetése mellett meglátogatták a pozsonyi mezőgazdasági kiállítást. A körből kifolyólag tartott egy háziipari tanfolyam. A kör tagja lett az „Országos Gazdasági Szövetkezet“-nek, melynek révén a „Hazánk“ című napilapot és a „Köztelek“ című heti lapot kedvezményes áron, a „Szövetkezés“ és „Magyar gazdák Szemléje“ című folyóiratot pedig ingyen kapja. Jelenti, hogy a kör tagjainak jelenlegi száma 83. Majd abbéli óhajának ad kifejezést, vajha a lakosság arányában volna a földművelő polgárság a kör tagja. A jelentés után elnök a titkárnak buzgó fáradozásáért köszönetet mond, nemkülönben Vastagh János világi elnöknek, Horváth János pénztárosnak köszönetet szavazva, Szűcs Mihály tanárunk tanulságos történelmi előadásaiért jegyzőkönyvi köszönetet szavazni indítványoz, a mit egyhangul elfogadnak. Pénztáros jelentése szerint előző évi maradvány 77 korona, 49 fillér, melyhez a tagsági díjakból lefolyt 241 korona, újság-papír eladásból pedig 4 korona 96 fillér, melyek együttvéve 323 korona 45 fillért tesznek ki, ezzel szemben 242 korona 3 fillér kiadás szerepel s így pénztári maradvány 81 korona 42 fillér. A kiadások tételeinek részletezése után a kör kiadása a jövőben a „Gazdaszövetség“-be való belépés által 32 korona 40 fillér többletet mutat, mely a tagsági díjakból fedezhető. Óhajja, hogy a kör a helybeli katolikus társadalom fejlesztésére nagyban hozzájárulna, ha a kör saját házzal bírna, a mikor az ifjusági egyesület is felállítható lenne, miért is házalap megteremtése lenne a cél, melyre mulatságok rendezése és alapító tagok gyűjtése vezethetne. Elnök köszönetet mondva a pénztárosnak, neki a közgyűlés a felmentvényt megadja. Könyvtár kérelmezése határozatik. Pirity Józsefnek köszönetet szavaz az ingyen festett czimtbláért. Elnök köszönetet mondva az egybegyűlteknak, a gyűlést bezárja.

Mindenki tudja, hogy a Mautner féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja; hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

Tűz a vidéken. A mult héten Bognár János alsó-zsidi birtokos pajtája eddig ismeretlen okból kigyulladt, s a tűz elpusztította a pajtában levő gabonát és szénát

„Balaton-Füredi Emlék“ című kézikönyv, melynek előző kiadásai nagy terjesztésnek és általános tetszésnek örvendettek, legközelebb tetemesen bővít e, a jelenlegi legújabb fűrdőhelyi viszonyokhoz, jelenik meg. Ezen kiváló gondnal és pontossággal szerkesztett és pazarul kiállított utmutató a fűrdővendégek és turisták tájékoztatására és szórakoztatására, hét iv terjedelemben rendkívül nagy kiadásban jelenik meg és szintugy mint az előző kiadások, bérmentve ingyen küldetik szét és ezen felül Balaton-Füred összes fűrdővendégei között, szintugy a főváros területen díjtalanul osztatik ki

Vadászati kiállítás lesz ez év április havában Budapesten. Ezen kiállításra be lehet küldeni mindenféle agancsokat, vadász trofeákat, fegyvereket stb. A kiállítás iránt érdeklődőknek bővebb felvilágosítással szívesen szolgál Parthay Géza lapja a „Vadászat

és Állatvilág“ szerkesztősége Budapest Rottenbiller-utczá 30. szám.

Egy művészi előadás után!

Mi, e kis városka lakói oly szürke egyhangu életet élünk. Semmi változatosság. A szórakozás egyformasága mellett általános az öröm, ha egy cinematographus, egy-egy fuvo-laművész, vagy egy énekes társaság érkezik körünkbe, hogy előadásával egy esténket kellemessé tegye, szórakozást nyújtson.

Nem akarunk banalis hasonlatokba merülni, melyekben a hasonló és hasonlított pl. az üdítő nyári eső és az unalomtól tespedő lélek, de el kell ismernünk, hogy nagyon sokan örömmel nézünk mindig a kínálkozó szórakozás elé.

Azonban az utolsó művészi előadás után azt hisszük, sokan tartózkodóbbak leszünk az ilyen kínálkozó szórakozásokkal szemben, mivel kedélyes szórakozás helyett nem akarunk legalább is . . . boszankodni.

Képzeliük el, hogy egy társaságban vagyunk s egyszer csak a társaság egyik tagja feláll s elkezd oly tónusban beszélni, mint a milyent legutóbb szerencsénk volt hallani. Ugyan mi lesz a szellemes szórakoztató jól megérdemelt jutalma?! . . .

A mit magántársaságban nem hallgatnánk meg, még meg is fizetjük, hogy nyilvános helyen hallhasuk azt. Pardon. Nem azért fizettük meg az entrée-t, hogy azokat meghallgassuk, de azért kellett azt végig élveznünk, mert befizettük azt, azaz mert egyáltalán elmentünk oda.

De induljunk ki a dolog lényegéből. Az eset a következő. Egy énekes társaság érkezik körünkbe, mi barátok, ismerősök összebeszélünk, elviszszük az asszonyokat is abban a reményben, hogy csinálunk egy kellemes estét. Lelkiismeretesen befizetjük az entrée-t s pénzünkért kapunk cserébe egy tartalmilag oly silány, boszantó, arczpirító, alacsony utczai, piszkos mű-sort, hogy az ember végre is nem tudja, boszankodjék-e inkább ezen minden izlést és esztétikát kigúnyoló előadás felett, avagy nevéssen saját jóhiszeműségén, hogy azért még pénzt adott ki

Szó a mi szó, az előadással nem voltunk megelégedve, a mit élénken bizonyít az is, hogy a jelenlevő hölgyek igen sokszor emelték kendőjüket piruló arcaik elé, vagy fogták be füleiket. Ennek az oka két tényezőre vezethető vissza. Az egyik a közönség, a másik a műsor. Vizsgáljuk először magunkat. Talán túlságosan követelők vagyunk! Avagy izlésünk e félre eső kis városkában nem tart lépést a modern izléssel s közelebb áll a régi-egyszerű — de minden esetre — tisztább felfogásához.

Ha ez így van, akkor a hiba a műsorban keresendő. Ez nem volt olyan, a mi a városunk művelt lakossága izlésének megfelelő.

Másként van ez a nagy városokban, a hol általánosan ismert helyeken mulattatják e fajta műsorral a közönséget és a hova csak az megy el, a ki az ilyen irányt kedveli s előre készen van arra, hogy nem a legelőrebb dolgokat fogja hallani. Míg mi gyanutlanul mentünk oda izlésünknek megfelelő szórakozás céljából s kénytelenek voltunk — nagyon enyhén szólva — a szemenszedett durvaságokat végig élvezni. Ha előre ismerjük a műsor tartalmát, bizonyára a közönség egy ötöd része sem halgatta volna azt meg.

A mint fejlődhetik, nemesülhet, finomodhatik izlésünk, ép ugy vissza is fejlődhetik, finomságából veszíthet. És ez szinte észrevétlenül, akaraton:on kívül megtörténhetik. Ezt tudva nem teszszük ki magunkat oly külső hatásoknak, melyek a mellett, hogy lelkünkben visszatetszést szülnek még izlésünk rovására érvényesülnek is. Hacsak izlésünket oly erős alapokon nyugvónak, oly szilárdnak nem képzeljük, a melyen az ilyen külső hatás mit sem változtat.

Nem vagyunk barátai az egyéni szabadság korlátozásának; nem tartjuk a szabadelvűséggel összeegyeztethetőnek, hogy valakit a kenyérkeresetében akadályozzunk, vagy pláne olyan irányu szereplésre akarjuk szorítani, mely a mi — esetleg téves — nézetünknek, felfogásunknak megfelelő. De azt viszont és joggal elvárhatjuk, hogy ha pénzünkért szó-

rakozni akarunk, ne érjenek bennünket a multkorhoz hasonló meglepetések, a mikor mulatás és szórakozás helyett boszankodni voltunk kénytelenek.

Az ilyen meglepetést, mely a jó izlést minden esetre kellemetlenül érinti, úgy lehetne kikerülni, ha az illetékes hatóság az engedély megadása alkalmával tájékoztatást szerezne a műsor tartalmát illetőleg is.

X.

Másolat.

1903: B 10/4

Ő Felsége a Király nevében!

A tapolczai kir. járásbíróként mint büntető bíróság rágalmazás vétségével vádolt Marton Rezső elleni bűnügyben Schwarz Emil magánvádló által előterjesztet vád fölött dr. Ruff Jenő kir. albiró és Mányai György jegyzőkönyv vezető részvételével Tapolczán, 1903 évi január 29-én megtartott nyilvános tárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után következőleg

itélte:

A bíróság Marton Rezső tapolczai születésű 34 éves, izraelita vallású, nőtlen, vagyonos, magánzó, kereskedelmi akadémiát végzett, hadmentes tapolczai lakos vádlottat vétkesnek mondja ki a Btk. 258-ik §-ába ütköző rágalmazás vétségében, melyet az által követett el, hogy 1902. évi november hónap közepe táján, majd 1901. évi december 24-én Tapolczán többek jelenlétében azt mondta, hogy azt beszélte: miszerint Schwarz Emil tapolczai lakos névtelen leveleket ír s azokat tapolczai családoknak elküldi, mely tényállítás valódisága esetén Schwarz Emil a közmegejtésnek tenné ki és ezért Marton Rezsőt a Btk. 258-ik §-a alapján, de a Btk. 92-ik §-ának alkalmazása mellett az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt és végrehajtás terhe mellett fizetendő az 1892. évi XXVII. t. cz. 3-ik §-ában meghatározott cizelokra fordítandó behajthatatlanság esetén a Btk. 53-ik §-a értelmében egy (1—1) napi fogházra átváltoztatható tíz (10) korona fő és öt (5) korona mellékpénzbüntetésre ítéli. Elrendeli továbbá a bíróság, a Btk. 277-ik §-a alapján, hogy az ítélet jogerőre emelkedés után egész terjedelmében a „Tapolczai Lapokban“ az elítélt költségén közlé tétessék. Végül kötelezi a bíróság az elítéltet, a Bp. 480-ik §-a alapján, hogy az esetleg felmerülő bűnügyi költségeket az 1890 évi 43. t. cikk értelmében a m. kir. kincstárnak fizesse meg. Indokok stb. Tapolczá, 1903. január 29. Dr. Ruff Jenő s. k. kir. albiró.

1903: B 10/4 452. szám 903. B. Ő Felsége a Király nevében a zalaegerszegi kir. törvényszék mint büntető fellebbviteli bíróság Sztaniszlavszky Adolf királyi törvényszéki elnök, elnöklete alatt, Szalay László kir. törvényszéki bíró, Sperlágh Géza kir. törvényszéki bíró és Domby Imre kir. törvényszéki aljegyző, mint jegyzőkönyvvezető részvétele mellett alakult ítélő tanácsa szabadon levő rágalmazás vétségével vádolt Marton Rezső elleni büntető ügyet, melyben a tapolczai kir. járásbíró 1903. évi január hó 29-én 1903: B. 10/4 szám alatt ítéletet hozott Schwarz Emil magánvádló részéről vádolt terhére büntetés kiszabása tekintetében a Btk. 92. §-ának alkalmazása miatt szóval bejelentett és törvényes időben írásban is indokolt fellebbezés folytán Zala-Egerszegen 1903. évi február hó 22-én megtartott nyilvános ülésében felülvizsgálat alá vevén, következőleg

itélte:

A kir. törvényszék, mint büntető bíróság a kir. járásbíróknak ítéletét nem felebezett részében érintetlenül, felebezett részében pedig a Bp. 550. §-ának negyedik bekezdése alapján helyben hagyja.

Indokok.

A kir. járásbíró ítélete ellen Schwarz Emil magánvádló a vádlottnak terhére a büntetés kiszabása tekintetében a Btk. 92 §-ának alkalmazása miatt jelentett be fellebbezést. A felülvizsgálat a Bp. 387 §-ának megfelelően alkalmazandó a Bp. 555. §-a értelmében csak

az ítéletnek felebbezéssel megtámadott intézkedésére szorítkozhatván tekintettel arra, hogy a Bp. 547. §-a harmadik bekezdésének 2-ik pontja alapján felebbezésnek helye van, tekintve, hogy a kir. járásbíró ítéletében a vádlottnak javára fennforgó nagy számvétel is nyomatékos enyhítő körülmények mérlegelésével a büntetés kiszabásánál helyesen alkalmazta a Btk. 92. §-át és ennek alapján helyesen állapította meg a büntetési tételt pénzbüntetésben, ugyanazért a kir. törvényszék az első bíróság ítéletét felebbezett részében indokaiból helybenhagyandónak találta. Kelt Zala-Egerszegen, 1903. évi február hó 22-én. Sztaniszlavszky s. k. elnök, Szalay László s. k. előadó. (P. H.)

Szerkesztői üzenetek.

Sz. J. ur. Köszönet.

H. Imre ur. K. Sajnáljuk, de nem közölhetjük.

K. Béla B. Bocsanat a hosszú hallgatásért. Legközelebb levél meg. Mi ujság? Jól vagyunk.

Igen tisztelt vevőim, ismerőseim és jóbarátaim, miután az idő rövidsége miatt mind egyiktől külön elbucszni lehetetlen, fogadják ez uton szíves támogatásukért köszönetemet és üdvözlőmet.

Tisztelettel

Weisz Gyula.

Vasuti menetrend.

Tapolczáról indul Zala-Egerszeg-felé 4 óra 42 p. reggel
 „ Kis-Czell Győr Budapest Bécs „ 9 „ 28 „ délelőtt
 „ „ Zala-Egerszeg „ 1 „ 40 „ délután
 „ „ Győr Budapest Bécs „ 5 „ 14 „ „
 Tapolczára érkezik Budapest-Bécs és Győr és Kis-Czell
 felől 8 óra 20 p. délelőtt
 Zala-Egerszeg felől 1 óra 7 p. délután
 Bpest Bécs Győr „ 5 „ 10 „ „
 Zala-Egerszeg „ 8 „ 52 „ este

A KÖZSÉGHÁZABÓL.

Meghívó

Tapolczá nagyközség képviselő testületének 1903. év március hó 15-ik napján délelőtt 9 órakor tartandó rendkívüli közgyűlésére.

Tapolczá, 1903. március 15-ikén.

Horváth Jenő,

Glazer Sándor,

községi jegyző.

községi bíró,

Tárgysorozat:

1. Mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása s hitelesítése.
  2. Zigány Zoltán budapesti lakosnak, Tapolczá nagyközséggel, a községnek villamos erővel leendő világítási tárgyában kötött szerződés végleges felbontásában s az azt jóváhagyó törvényhatósági végzés hatályon kívüli helye esében, jogérvényes határozat hozatal. (II. ülés.)
  3. Sárdi Péterné, Angyal István, Reicherzer nővérek segélykérvényei.
  4. Kisdiófa-utca rendezésében kérvény.
  5. Tavaszai közgyűlés határozatának megállapítása, az 1902. évi zárszámadás bemutatása és indítvány, hogy a pénztári maradványból 6000 K. a 97216. IV./196. a. h. b. u. miniszteri rendelettel engedélyezett regkárt. papírok eladásával beállott törzsvagyon csonkítás részbeni fedezésére fordítottassék s ennek miképeni teljes pótlása megállapítottassék.
  6. Római katolikus iskola árnyékszékének átalakítása.
  7. 1930. sz. törv. határozat a szülésznek évi fizetési megállapításáról.
  8. A szénkéneg raktári ingatlan rendezése. Folyó ügyek.
- Két tagy kiküldése a jegyzőkönyv hitelesítésére.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Menyasszonyi selyem

méterje 60 krtól 11 ftt 35 kr.-ig minden színben Bérmentve és már elvámolva, házhoz szállítva Gazdag mintaválaszték postajuttalával.

Henneberg selyemgyár Zürich 3

Ház eladás.

Thomas Miklós asztalosmester Királykut-utcában levő háza elutazás miatt eladó.

Bővebb felvilágosítást ad naponta a tulajdonos.

2 darab tenyész-bika eladó Gróf Deym Ferencz lesen-cze-tomaji gazdaságában.

Kiadó lakás.

Két szoba, honyha, pincze egy üzlethelyiség és nagy raktárból álló lakás kiadó. Bővebbet Weisz Gyula gépkereskedőnél Tapolczá. Esetleg az egész ház eladó.

STIGLITZ ARMIN óras és aranyműves Tapolczá. Van szerencsém, mint a helyben legregibb elismert elsőrendű óras és aranyműves, a n. e. közönség becses tudománya hozni, hogy úgy nagy árukészlet, mint olcsó beszerzési áráimmal fogva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy vevőimet a legjutányosabb árak mellett szolgálhatom ki.

Fali óra	2	frt. 20	kr
Nikl remontoir óra	3	50	„
Ezüst dupla fedelű remontoir óra	6	50	„
Ezüst láncz	1	50	„
Ezüst tula dupla fedelű remontoir óra	9	—	„
14. ka. arany lencse-függő	1	80	„
14. ka. legszebb arany-függő	3	50	„
14. ka. arany gyűrű	3	50	„
		stb.	stb.

Minden árut jótállás mellett és versenyképes áráért szállítok. Mindennemű javításban specialista! Ajánlom a legújabbban beendezett színes fényképezket, mint: mellű, zsuzsu, nyakkendőtű, kézelő, gomb stb. arany, ezüst arany ova és broncekeretben. Kiváló tisztelettel Stiglitz Armin óras és aranyműves Tapolczá. 42—52

Zongorahangoló!

4—5 hétig itt tartózkodom, mely idő alatt elvállalok zongorákat hangolni jutányos árak mellett.

Bővebbet a táncziskolában, vagy lakásomon (Bauer Henrich ur házában.)

Koratpotfintzky

zongoramester.

Ház eladás.

Keszthelyen, Braun Károly-féle, volt kerületi állatorvos tulajdonát képező 361 sz. ház három lakó részére, istálló, kocszi-szin és nagy kerttel együtt szabadkézből eladó. Bővebb felvilágosítás nyerhető: Gyarmaty Lajosnál Keszthelyen. 2—26.

ERDÉLYI PÁL

ezelőtt Leszner Ferencz vaskereskedése, egész ujonnan átalakítva és berendezve. Ajánlja elsőrendű gazdasági gépraktárát, borsajtókat, permetezőket, porozó és kénegező gépeket. Épület- és butor-vasalások,

konyha berendezések; úgy mindenféle, a gazdaságban szükséges vasárukat, pontos és jutányos kiszolgálás mellett.

SZŐLŐBIRTOKOSOK figyelmébe ajánlom állandóan nagy választéku raktáromat, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m.: **permetezők, szénkénevezők, porozók, lepkefogó lámpák** — továbbá a legnagyobb választék **szőlőprésekben**, azonkívül állandó nagy raktárt tartok mindennemű mezőgazdasági gépekből.

PAUK VILMOS

vaskereskedése Tapolcza.

BÓDAY SÁNDOR épület- és butor-asztalos Tapolczán, keszi-utcza. Ajánlja ujonnan berendezett **butor-raktárát** úgy a legfinomabb, mint az olcsóbb fajta butorokból. Nagy raktár **kész koporsókból**. Elfogad mindenféle **épület- és butor-asztalos munkát**, úgy szintén javításokat a legjutányosabb árban.

PREISZ MANÓ

szobafestő és mázoló
Tapolczán.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkát, ugymint **szobafestést, mázolást, tapétázást, aranyozást és czimfestést.**

HIRDETÉSEK.

227. szám. tkv. 1903.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczai királyi járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **dr. Kovács Vilmos** ügyvéd által képviselt **Csigó Ferencz** végrehajthatónak **Németh Ferencz** végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében **2400 korona** iránt a végrehajtási árverés a tapolczai királyi járásbíró területén **Gyulakeszi községben** fekvő, 1. a gyulakeszi 95. sz. tjkvben **Németh Ferencz** nevére $\frac{1}{2}$ részben irt, mint a kikiáltási ár meg nem felelő voltára való tekintettel s a végrehajtás: törvény 156. §-a alapján a társtulajdonos: **Németh Ferencz** sz. **Tóth Rozália** nevére szintén $\frac{1}{2}$ részben irt következő egészbeni ingatlanokra: 1. a 156. hrsz. 82. sz. ház, udvar és kertre 800 K.; 2. a 949/c. hrsz. alatti rét (az alsó rétekben) 381 K. kikiáltási árban s végül a gyulakeszi 360. sz. tjkvben 560. hrsz. (szőlő és pince a vár alján) **Németh Ferencz** nevére $\frac{1}{2}$ részben irt ingatlanra 830 korona ezenel megállapított kikiáltási árban elrendeltetett és a megjelölt ingatlanok az **1903. évi április hó 8-ik napján délelőtt 10 órakor** Gyulakeszi község házában megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási árban alul is eladnak.

Az árverezni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10% -át készpénzben vagy óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez bantpénzképen letenni, avagy annak a bíróságnál való előleges elhelyezését igazoló elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek alulírt telekkönyvi hatóságnál és Gyulakeszi község előjáróságánál megtekinthetők.

Tapolczán, 1903. január hó 21.

A királyi bíróság, mint telekkönyvi hatóság.

Bulla,
királyi bírós.

156/1903. végrh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tapolczai tekintetes kir. járásbíró 1903. évi V. 72.2. számú végzése következtében **dr. Kovács Vilmos** tapolczai lakos javára, **Spitzer József** kövögő-

eörsi lakos ellen 254 kor. 38 f. s jár. erejéig 1903. évi február hó 10-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 702 koronára becsült következő ingóságok u. m.: borok és hordók, nyilvános árverésen eladnak.

Mely árverésnek a tapolczai tekintetes kir. járásbíró 1903. évi V. 71/1. számú végzése folytán 254 kor. 38 f. tőkekövetelés, ennek 1903. évi január hó 25. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 62 kor. 85 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig **Szepezd** hegyben alperes szőlőpinczejénél leendő eszközlésére **1903. évi márczius hó 30-ik napjának délutáni 3 órája** határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Tapolczán, 1903. márczius hó 7-én.

Tininszky Antal,
kir. bírósági végrehajtó

Jorgo János

órás gyári raktár Wien III 4. Rennweg Nr. 75 B

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, olcsó bevásárlás czéljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, rásvédés teljesen kizárva.

Órajavítási műhely.

Mindennemű zseborába új rugó helyezése 40 kr.
Minden vásárolt vagy javított óráért kezeséget válllok. Kivonat a nagy árjegyzékéből:
7787. sz. legolcsóbb legjobb strapaczióra nikkeltokban 36 órai járással 2 frt. 30
8039. sz. valódi ezüst panczellánéz 15 gr 1 frt.
7858. sz. ezüst remontoir. dupla fedélű 5
7988. sz. Ingaóra ütőművel 2 sulyal 130 cm. magas 11 50
7929. sz. Jo ebresztő óra 1 20
Szíveskedjek nevére és házszámomra 75 B. pontosan figyelni.

Ne vegyen senki hangszert

mg

Reményi Mihály

mű-hangszerész

legújabb képes árjegyzékét nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik

Budapestről.

Király-utca 441 sz.

Nincs többé tyukszem!

Ha tyukszemétől meg akar menekülni, úgy elegendő egy kísérlet a törvényesen védett és biztosan ható

Denzinger
féle

„Viktória”
tyukszem
kenőcsccsel

a melylyel a legkeményebb tyukszemtől lehet megszabadulni.

Egy tégely ára 1 korona 30 fillér: 1 kor. 50 fillér beküldésénél bérmentve Kapható feltalálónál:

Denzinger Ármin, Ujvidék

Kapható minden gyógyszerárban és droguista üzletben.

Rum, Cognac, Szilvórium,

likőrök, likörkremek stb. az általam készített vegytiszta eszenciák és kompozíciókkal házálag $\frac{1}{8}$ sőt $\frac{1}{4}$ részben olcsóbban állíthatók elő, mint készen vett áruk. **Árjegyzék és használati utasítás** ingyen és bérmentve.

Baros Gábor,

Budapest, VII. Dohány-utca 1. A. W.
Eszenciák és Kompozíciók gyára.

Romlott borokat

dohos, penész vagy hordóízűeket és szaguakat

azonnal

és feltétlenül megjavít a

BONORAL

mely teljesen iz és szagnélküli folyadék s a bornak idegen ízt nem ad.

A BONORAL

úgy hat, mint valami derítő szer: a kellemetlen dohos ízt tartalmazó alkotórészeket (és csupán ezeket) a borból kiválasztja és magában tartja úgy, hogy egyszerű lefejtéssel a tiszta bortól elválasztható

Hatása biztos!

Ára egy hektóra 3 kor., öt hektóra 14 kor.

használati utasítással együtt

Kapható:

Erdős Jenő

gyógyszerésznél. Egerben (Hevesmegye.)
5-24

UHLRICH JÓZSEF

templom-, díszlet-, szoba-festő és mázoló

Tapolcza.

Elvállal a legkivalóbb rajztechnikai rajzok szerint (tisztá stül) a most divatos **Secessiós, Angol, Rococo, Barokk, Reneszance és Góth** stül szolid színezetű **szoba-, terem- és templom-festészetet és czimírást. Mázoló és fenyező** munkákat, mindennemű **fa-utáztatot és márványozást, aranyozást és tapétázást**, valamint minden e szakba vágó javításokat a legjutányosabb szolid és pontos kiszolgálás mellett.

22 éve a legeisőrendű bel- és külföldi minta- és festék-gyárakkal állók összeköttetésben és így mintáim mindig a legújabb divatuak és bármely butor szerint színezhetők, festékeim valódiak és szintartók, nedves falakra is jótállás mellett alkalmaztatnak.

7-12